

Talvekuul saabus talv, korraks

Päeva tagasi kohtasin riigikogu esirääkijat Ene Ergmat, kes ütles: «Sel- le viimase lumekogusega pingutasid meteoroloogid küll üle!» Püüdsin pa- reerida: «Aga riigikogu pole seni ühtegi ilma reguleerivat seadust suutnud vastu võtta!» Tuntud asi – oleme ju kõik kompetensed nii meditsiinis, pe- dagoogikas, sünoptikas kui ka riigijuhtimises.

Läinud novembris ei olnud kellelgi põhjust ilmaprognooside üle iriseda, sest kõik tormid said varakult ette kuulutatud. Aga ikkagi tundsi me sise- selt, et «ilm on kuri ja kaval», nagu ütleb Rõuge vanasõna.

Vähe on talvekuid, mõtlen novembreid, kus kogu Eesti on valge ja paksu lume all. Loomulikult olid hanged paiguti sügavamad kui ilmajaamade välja- kuulil mõõdetud näidud (56 cm Kuusikul, 42 cm Kundas, 32 cm Valgas). Ees- ti rekord on aga teatavasti 97 cm, mõõdetud Pagaris Virumaal kauge 1924. aasta märtsis. EMHI andmeil sadas seekord kõige enam vihma, lörtsi ja lund Ristnas (127 mm, ligi kaks korda enam pikaajalisest keskmisest ehk normist), väikseim sajukogus Kihnus, 52 mm ehk 90 protsenti normist.

Kuu keskmine õhutemperatuur oli ka sel aastal kõrge (2,8 °C, norm 0,7 °C). Soojem oli saartel (Vilsandil 5,4 °C), jahedam Pandivere kõrgustikul (Väi- ke-Maarjas 1,7 °C). Temperatuur kõikus +12,5 kraadi (Tartu) ja -10,9 kraadi (Väike-Maarja) vahel. Päikest sai rohkem näha esimesel dekaadil, äikest kuul- da kuu lõpul, lumetormi aegu.

Meelde jäävaim pilt: turske, ema appi hüüdev sell Balti jaama juures kan- daga oma ülikurbade silmadega mersut hangest välja kaevamas.

Mis tuleb?

Kui lõunast emigreeruvad kuumad tsüklonid saavad jaheda põhjamaise, ark- tilise vastuvõtu osaliseks, võib nende kohtumine kujuneda päris tormiliseks, nagu hiljaaegu omal nahal tunda saime. Ka nüüd püüavad uued madalrõhk- konnad hiilida Soome poole, küll mitte nii hullult talvist ilma kaasa tuues.

Kas me ikka ootame talve? Ühe küsitluse tulemus: 41 protsendile nais- test talv meeldib, 59 protsendile mitte väga. Sama gallup selgitas veel, et 41 protsendil naistest oli kasukas olemas, 59 protsendil mitte.

Mis oli?

- Marokos sadas lund. Kommunaaltöötajad olid hädas teedehooldusega.
- Veneetsiat tabas paduvihmade tagajärjel uputus, hulluselt neljas pärast 1872. aastat, kui algas sealne ilma-ajalugu.
- Tugevad vihmad tegid paksu pahandust ka Brasiilias. Santa Catarina osariigis olevat paar päeva olnud ajaloo kõige halvem ilm.
- Moskvasse jõudnud lõunatsüklon kergitas soojanäidu 4. detsembril re- kordilisele +8 kraadile.
- Poola presidendi lennuk TU-154M ei käivitunud 2. detsembril Mongooliast laapanisse lennul külma tõttu. Telliti tšarterreis.